
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ”

ФІНАНСОВА ОСВІТА:

СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів
Міжнародної навчально-методичної конференції
(м. Севастополь, 29-30 квітня 2010 р.)

Суми
ДВНЗ “УАБС НБУ”
2010

УДК 378:336](063)
Ф59

Рекомендовано до друку методичною радою Державного вищого
навчального закладу “Українська академія банківської справи
Національного банку України”, протокол № 9 від 13.05.2010

Редакційна колегія збірника:
д-р екон. наук, проф. А.О. Єпіфанов
(головний редактор);
д-р екон. наук РФ, доцент Б.А. Дадашев;
д-р екон. наук, доцент І.О. Школьник
(відповідальний секретар)

Фінансова освіта: сучасний стан, проблеми та перспективи
Ф59 розвитку [Текст] : збірник матеріалів Міжнародної навчально-
методичної конференції (м. Севастополь, 29-30 квітня 2010 р.) /
Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банків-
ської справи Національного банку України”. – Суми : ДВНЗ “УАБС
НБУ”, 2010. – 285 с.

Видання містить матеріали доповідей учасників Міжнародної навчаль-
но-методичної конференції “Фінансова освіта: сучасний стан, проблеми та
перспективи розвитку” (м. Севастополь, 2010 р.).

Розраховане на працівників системи вищої освіти України фінансово-
кредитного напрямку.

УДК 378:336](063)

© ДВНЗ “Українська академія банківської справи
Національного банку України”, 2010

С.В. Коломієць, канд. фіз.-мат. наук,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Нові тенденції розвитку суспільства висувають нові вимоги до якості сучасної вищої освіти. Сучасний світ потребує фахівців із широким кругозором, ґрунтовною підготовкою у професійній сфері, здатних до самостійного прийняття рішень, до свободи вибору, свободи дій, до швидкої орієнтації у потоці інформації, до постійного поповнення та оновлення знань.

Згідно Концепції розвитку економічної освіти в Україні, головною парадигмою економічної освіти є розуміння того, що розвиток економічної сфери суспільства значною мірою зумовлений характером життєдіяльності людини, її світоглядом, соціально відповідальною поведінкою.

Аналіз сучасних досліджень дає підстави вважати, що розв'язання вказаного кола питань потребує синергетичного підходу до освіти, який за сучасних умов є актуальним. Синергетична парадигма базується на цілісному сприйнятті людини та світу, на розумінні необхідності поєднання особистих інтересів та суспільних цінностей. З точки зору синергетики, освіта – це самоорганізація людини як цілісної, упорядкованої структури, ідентичної собі і навколишньому середовищу. Під самоорганізацією розуміють процеси розвитку взаємопов'язаних елементів, що спрямовані на збереження та розвиток не лише окремих частин, а і системи в цілому, перш за все, за рахунок внутрішніх факторів. В синергетиці вирішальним фактором є відкритість систем, які знаходяться в нерівноважних станах, їх коеволюція та кооперативність.

На думку багатьох дослідників, використання синергетичної парадигми потребує зміни способу мислення, а отже, і підходу до процесу навчання. Освіта – це не процес передачі знань від вчителя до учня, не пропонування готових істин; освіта – це нелінійна ситуація відкритого діалогу, прямого та зворотного зв'язку; процес, що сприяє пробудженню власних сил того, хто навчається, співробітництву з собою та іншими учасниками освітнього процесу.

Синергетична парадигма пропонує специфічні методи навчання: самоосвіта, нелінійний діалог учасників освітнього процесу, стимулююче навчання, навчання як адаптивна модифікація, навчання як

фазовий перехід, гештальтосвіта, кейс-метод, заснований на синергетичному розумінні конкретних ситуацій.

Реалізація принципів синергетики у перебудові всього освітнього процесу повинна відбуватися з урахуванням двох взаємопов'язаних аспектів:

- синергетична освіта – поширення синергетичних знань про самоорганізацію та коеволюцію складних систем, формування синергетичного бачення світу, використання принципів синергетики в природничо-наукових та гуманітарних дисциплінах, глибоке розуміння цілісності фундаментальної природничо-наукової, технічної та гуманітарної освіти;
- синергетика, як метод освіти – застосування синергетичних ідей при побудові освітньо-виховного процесу та процесу становлення особистості.

На наш погляд, особливу роль в синергетичній освіті студентів економічних спеціальностей повинні відігравати дисципліни математичного циклу, що дозволить, не тільки ознайомити студентів з сучасною методологією аналізу нелінійних динамічних систем, сприятиме вивченню еволюційної та синергетичної економіки, а також надасть можливість, починаючи з перших курсів, використовувати сучасні технології навчання.

*Ю.С. Конопліна, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ"

При розгляді проблеми удосконалення методів викладання необхідно враховувати специфіку навчальної дисципліни, оскільки саме нею здебільшого визначається можливість використання тих чи інших сучасних методів навчання. Так, доцільним для підвищення якості викладання дисципліни "Соціальне страхування" нами вважається використання цілої низки методів активізації навчання, першим із яких є сегментація лекційних занять. Сегментація лекційних занять передбачає поділ лекційного заняття на чотири структурно-логічні блоки (сегменти) приблизною тривалістю по 15-20 хвилин. Кожний сегмент представляє собою структурований елемент навчального матеріалу, для засвоєння якого студенту необхідно сприйняти інформацію, що надається лектором. В інтервалах між такими відокремленими сегментами студентам надається час, протягом якого вони мають прикласти зусилля щодо самостійного вивчення матеріалу. Тривалість інтервалу